

Periodisk programevaluering av
Master i spesialpedagogikk
(deltid)

04/12 - 2025

Ekstern leder av evalueringspanelet:
Sobh Chahboun

1. Studieprogram

Studieprogrammet som har blitt evaluert er Master i spesialpedagogikk (deltid) ved Fakultet for lærerutdanninger og språk. Årskullene som er inkludert i evalueringen er 2023-2024.

2. Deltagere

- Sobh Chahboun, professor, Institutt for pedagogikk, DMMH
- Henri Valtteri Pesonen, professor, Institutt for spesialpedagogikk, Universitet i Oslo
- Anders Johan Nordahl-Hansen, professor, Institutt for pedagogikk, IKT og læring, Høgskolen i Østfold
- Christine Cecilie Heuthe Davidsen, student på masterprogrammet
- Charlotte Egeland, prosjektleder, Velferdsetaten Oslo Kommune, Program for inkluderende rekruttering, Inkluderings- og mangfoldseksjonen
- Gro Telhaug, seniorrådgiver, Seksjon for utdanningskvalitet, Høgskolen i Østfold

Irene Felde Olaussen, rådgiver ved Høgskolen i Østfold, har bidratt som sekretær for utvalget.

3. Tema for evalueringen

Denne rapporten er utarbeidet i tråd med mandatet for periodisk programevaluering ved HiØ. Formålet er å bidra med interne og eksterne perspektiver som kan bidra til studieprogrammets utvikling. Panelet vurderer program- og undervisningskvalitet med særlig vekt på arbeidslivsrelevans, faglig innhold/organisering/struktur/progresjon, gjennomføring av undervisning og veiledning, samt vurderingsformer. Rapporten bygger på studieprogramrapport 2023–2024, indikatorer fra Studiebarometeret og FS, emnerapporter samt kvalitative samtaler. Det følger et eget vedlegg til rapporten (nederst i dokumentet):

Vedlegg: Vurdering av studieprogrammet i henhold til NOKUTs krav

4. Vurdering av prosess og grunnlagsmateriale

Datagrunnlaget for komitéens arbeid har vært:

- Studieprogramrapport 2023–2024 for Master i spesialpedagogikk
- Indikatorer fra Studiebarometeret og FS (opptak, frafall, karakterer, gjennomstrømming)
- Emnerapporter og evalueringer
- Fokusgruppeintervju med 3 anonyme fagansatte
- Fokusgruppeintervju med 3 anonyme studentrepresentanter
- Evaluering av emnebeskrivelser og pensum

Evalueringspanelet er sammensatt i tråd med HiØs retningslinjer (eksterne fagfeller, vitenskapelig ansatte, studenter, arbeids-/samfunnsliv og representant fra Utdanningsavdelingen). Sekretærfunksjon bistår med dokumentasjon og praktisk gjennomføring.

5. Helhetlig vurdering av program- og undervisningskvalitet

Masterstudiet i spesialpedagogikk er et samlingsbasert program. Programmet beskrives som fokusert mot å sette studentene inn i vitenskapelige forståelser av mekanismene bak inkludering/

og mangfold, og hvordan denne kunnskapen kan anvendes i arbeidet med individer på ulike utdanningsnivåer og i samfunnet. Kandidatene får opplæring i kartlegging, samtaler, foreldresamarbeid og forebygging. Kompetanse i å planlegge og gjennomføre tiltak, og å planlegge og gjennomføre forskning er spesielt vektlagt. Studiet består av 7 emner:

- LUMSP40114: Spesialpedagogikk som fag og forskningsfelt i et inkluderende perspektiv (15 stp.)
- LUMSP40214 Språk- og kommunikasjonsvansker (15 stp.)
- LUMSP40314 Sosiale og emosjonelle vansker (15 stp.)
- LUMSP40419 Spesifikke lærevansker; forebygging, kartlegging og tiltak (15 stp.)
- LUMSP40514 Rådgiving, veiledning og innovasjon i spesialpedagogisk virksomhet (15 stp.)
- LUMSP40617 Vitenskapsteori og forskningsmetode (15 stp.) og
- LUMSP40718 Masteroppgave (30 stp.).

HiØ er en av fire høyskoler/ universiteter i landet som tilbyr et dedikert masterprogram i spesialpedagogikk. De andre er UiO, UiS og UiB, mens andre universiteter, som NTNU, har mastergrader i pedagogikk med muligheter for fordypning i spesialpedagogikk, og DMMH tilbyr en utdanning i spesialpedagogikk siktet på tidlig barndom. Særegent for HiØ sitt program er at det primært er tiltenkt som et deltidsstudium over 4 år, og er strukturert slik at studentene normalt tar ett 15 stp. emne hvert semester, og skriver masteroppgaven over ett år. Programmet har 12 vitenskapelige ansatte knyttet til seg; 3 professorer, 4 førsteamanuenser og 5 høghskolelektorer (3 av høghskolelektorene er i stipendiatl p og er pt. erstattet av 3 midlertidige høghskolelektorer). To lektorer ble ansatt nylig, og ytterligere tre har for tiden permisjon fra sine stillinger for   ta doktorgrad, men vil returnere til fastvitenskapelige stillinger i løpet av de neste to årene.

De ansatte som ble intervjuet for denne evalueringen opplevde studiet som oversiktlig, logisk oppbygd og overkommelig, selv om sammenhengen mellom emnene og temaene som tas opp i dem kunne tydeliggjøres bedre. Undervisningsressurser blir trukket fram som en problematikk, noen ganger til en slik grad at det går utover undervisningskvaliteten. Studentene som deltok er stort sett fornøyde med studiet, spesielt med samholdet seg mellom. De beskriver at det virket overveldende   begynne   studere igjen, spesielt siden mange jobber ved siden av studiene, men at tempoet med ett arbeidskrav og én eksamen per semester går det overkommelig. Likevel har studentene en del innspill og forslag til bedringer. Primære utfordringer som er påpekt ved programmet er gjennomstrømning, undervisningsressurser, inflasjon i byråkratiske/administrative oppgaver og studentenes medvirkning.

6. Kvalitetsomr der

6.1 Attraktivt program

Studieprogrammet er attraktivt, hvilket kan sees fra høye søkertall og godt kvalifiserte, motiverte studenter. Dette kan skyldes et kompetent fagmil , der studentene uttrykker høy tillit til ansattes faglige kunnskaper. Det kan også skyldes at studiet er lagt opp til   kunne tas ved siden av arbeid og på en måte som vil oppleves overkommelig for studentene, med kun ett arbeidskrav og én eksamen per semester for de som følger normert studieløp.

6.2 Gjennomtenkt oppbygning

Studiet er logisk oppbygd i forhold til emneinndeling og læringsutbytter. Studentene virker også jevnt over fornøyde med vurderingsformene, og opplever at det er god synergi mellom læringsutbyttet på hvert emne og det som etterspørres på eksamen.

6.3 Relasjoner og tilhørighet

Som sagt er studiet lagt opp på en måte som skal være skånsomt mot de som er i arbeid. Dette gjør det mulig å holde studiet fysisk, hvilket bedrer relasjon mellom student og underviser og øker læringsutbyttet.

6.4 Tilknytning til arbeidslivet

Studiet er konstruert på en måte som vil gi studentene god arbeidslivsrelevans. Mange studenter er i arbeid, og bringer med seg sine egne erfaringer fra praksisfeltet, hvilket beriker deres forståelser av det teoretiske de lærer ved å gi dem knagger å henge kunnskapen på. Tematikk og innhold i utdanningen som helhet, og i masterprosjektene, er for det meste godt forankret i praksisfeltet, hvilket gir god arbeidslivsrelevans.

7. Forbedringspunkter

7.1 Inntakskvalitet og kapasitet

Høye søkertall og at alle kvalifiserte søkere fikk tilbud studieåret 2023/24 har økt kullstørrelsen. Dette gir økt belastning på sensur, veiledning og administrasjon, og gjør skikkethetsvurdering mer krevende i store grupper. Det anbefales å etablere en kapasitetsjustert opptaksstrategi med tydelig årsverksberegning for veiledning og sensur, der veiledningsraten i masterfasen ikke overstiger 1:12. Videre kan det vurderes å innføre et standardisert pre-boarding i form av webinar eller ressursguide for å avklare forventninger før studiestart. Det foreslås også et planlagt midlertidig ressursløft i topp-perioder innen sensur, veiledning og studieveiledning, samt et forenklet tilretteleggingsløp. Presset på undervisningsressurser kan ha blitt løst av de to nylige ansettelsene, samt de tre som vil returnere til undervisningsstillingene sine de neste semestrene.

7.2 Frafall

Frafallet i masterprogrammet er mye høyere enn ønskelig, med nivåer så høye som 41% i enkelte kull. Årsaker kan være at deltidsmodellen, som ellers er løftet fram som en styrke, gjør at studiene tar lengre tid og gir større sjanse for utviklinger i studentenes liv. De fleste studentene er allerede i jobb, og mange av disse krever ikke mastergrad. Dette kan øke sjansene for at studentene faller fra hvis studiene skulle bli mer utfordrende enn forutsett.

7.3 Studieprogramkvalitet (innhold, struktur, progresjon, internasjonalisering)

Variasjon i faglig sammenheng (3,4–4,2) tilsier behov for mer tydelig progresjon. At ingen kvalifikasjoner er registrert med utveksling, indikerer at internasjonalisering kan løses på andre måter for en deltidsprofil. Det anbefales derfor å utvikle et eksplisitt progresjonskart som viser hvordan emnene bygger opp mot masteroppgaven, samt å justere emnesekvenser der det finnes overlapp eller hull. Det kunne vurderes om det ville være nyttig å tilby to løp – et normert på fire år og et akselerert på to til tre år – med milepæler og støttepakker for begge. Emneevalueringer

kunne muligens systematiseres med «lukke-løkken»-notater som viser hva som kom inn, hva som gjøres og når, publisert i Canvas eller Teams innen fire uker. Internasjonalisering kan ivaretas gjennom korttidsmobilitet, COIL og digitale gjesteforelesninger, samt ved å integrere internasjonale perspektiver tydelig i litteraturen.

7.4 Læringsmiljø og studentmedvirkning

Studentene som deltok i studien beskriver læringsmiljøet som godt, og beskriver et nært samhold seg mellom. Samtidig opplever de ansatte at studentene danner klikker, og har lite med hverandre å gjøre utenom blokkukene. De påpeker at studentlivet ikke blir det samme med arbeidende deltidsstudenter, men at det er denne gruppen studiet er tiltenkt, og det er derfor det er strukturert slik det er. Resultater fra studiebarometeret viser at det fysiske læringsmiljøet vurderes som godt, men medvirkning scorer lavt, og den samlingsbaserte strukturen gjør kontinuerlig dialog vanskelig. For å møte dette anbefales det å innføre en medvirkningssløyfe 3–3–3, med tre mikroundersøkelser per semester, tre prioriterte saker til programrådet og tre tiltak som kommuniseres tilbake med tydelig frist og ansvar. I tillegg kunne det etableres en moderert digital kanal i Teams med svartid innen fem arbeidsdager, samt faste dialogmøter med tillitsvalgte ved hver samling. Det foreslås også å organisere sosiale og faglige «samlespotter», som kollokvier og peer-grupper, både på samlinger og i digitale flater.

7.5 Undervisningskvalitet, veiledning og vurdering

Ansatte uttrykte delte meninger om kvaliteten. De beskriver god sammenheng og synergi mellom de ulike delene av studiet, men påpeker at det er forbedringspotensial. Den største utfordringen som skildres er ressurser, hvor arbeidskrav som ikke burde godkjennes blir gjennom fordi undervisere ikke har tid til å ta en ekstra runde på dem. Studentene har også delte meninger om undervisningskvaliteten. De opplever de fleste forelesere som faglig sterke og engasjerte, men opplever studiet som mindre sammenhengende enn de ansatte. De påpeker manglende synergi mellom emnebeskrivelse og tema på arbeidskrav, og at valg av vurderingsform (eksamenstype) for det enkelte emne framstår tilfeldig. Studentene mener at det er for få muligheter til å få tilbakemelding på sine arbeider. De etterspør også likere mengde tilbakemelding på arbeidskrav mellom faglærere. På studiebarometeret ligger undervisningen stabilt rundt 3,7, mens tilbakemelding og veiledning vurderes på et middels nivå mellom 3,1 og 3,8. For å styrke dette området anbefales det å etablere en felles veiledningsstandard som definerer et minimum på seks veiledningspunkter i masterløpet, tydelige responstider og et forventningsavklarings skjema. Videre kunne det formativ vurdering bli norm i alle emner, med mini-innleveringer som får rask og kriteriebasert tilbakemelding. I tillegg foreslås kompetanseheving i veiledningspedagogikk og studentaktive læringsformer gjennom interne verksteder og kurs. Studentenes opplevelse av ujevn vurdering gir mening i forhold til ansattes utsagn at de ikke har ressurser til å vurdere tilstrekkelig. Det anbefales kontinuerlig kommunikasjon med referansegrupper og studentrepresentanter for å se om dette bedrer seg etter hvert som undervisningsressursene øker de neste årene. Et slikt tiltak kan også bidra til å bedre opplevelsen av medvirkning.

7.6 Relevanskvalitet og praksiskobling

De ansatte opplever noen begrensninger på dette området. De påpeker at studiet er med vilje praksisnært, men det er utfordrende å gjøre det relevant for alle yrkesgrupper som representeres

blant studentene. Studentene selv etterspør tydeligere kobling mellom teori og praksis, og en tydeligere yrkeslivsrelevans. Arbeidslivstilknytningen har bedret seg, men det kan være rom for å styrke dette ytterligere ved å systematisere med tanke på den norske konteksten. Det anbefales å etablere programmerte partnerskap, to til tre per år, med PPT, BUP, skole og barnehage for å bidra med gjesteforelesninger, case og masterdata. Videre er vårt forslag at praksisforankrede økter merkes tydeligere i timeplan og pensum, og det sikres ytterligere at alle emner inneholder praksisnære elementer. Det foreslås også en målrettet rekruttering av høyskolelektorer med fersk praksiserfaring fra norsk kontekst.

7.7 Resultatkvalitet (gjennomstrømming, frafall, karakterprofil)

Frafallet er høyt tidlig i studieløpet, med opptil 41 prosent etter tre semestre i enkelte kull, og normert gjennomføring er lav. For å møte dette anbefales det å tildele masterveileder tidlig, senest ved gjennomførte 60 studiepoeng, samt å etablere en «Masterstart-bootcamp» med fokus på metode, prosjektplan og tidsstyring. Dette er kompatibelt med ansattes forslag om å starte masteroppgaven tidligere enn det som har blitt gjort fram til nå. Det foreslås også å innføre en enkel risikomonitor for å følge opp progresjon, fravær og innleveringer på en GDPR-sikker måte, slik at risikostudenter kan fanges opp tidlig. I tillegg kunne det vurderes å opprettes et skrivesenter og et peer-mentoring-tilbud med månedlige verksteder for masterstudenter, der effekten måles på leveringsgrad.

7.8 Organisering, ledelse og ressurser

Større kull øker presset på både faglig og administrativ kapasitet, og det er behov for en tydeligere ressursmodell og bedre støtte. Det anbefales å innføre en årsverksmodell for veiledning og sensur som knyttes til studentvolum og milepæler, samtidig som den administrative first-line-funksjonen for tilrettelegging og innpassing styrkes. Videre kunne det være fordelaktig å etablere standardiserte skikkethetsprosedyrer for store kull, med klare rutiner for observasjon, varsling og oppfølging innen definerte frister og ansvarsområder. Det foreslås også en langsiktig vurdering på om økning i bemanning på undervisningsnære og administrative roller har vært tilstrekkelig.

8. Oppsummerte anbefalinger

- Tidlig veileder + masterstart-bootcamp; formativ vurdering som standard i alle emner.
- Progresjonskart og to studieløp (4-årig/3-årig); systematisk lukking av emneevalueringsfunn.
- Programmerte partnerskap med praksisfeltet; tydelig praksisforankring i alle emner.
- Digital medvirkningssløyfe og faste dialogmøter; styrket sosial-faglig arena.
- Årsverks- og ressursmodell for veiledning/sensur; administrativ first-line; skikkethetsprosedyrer.
- Fortsatt kommunikasjon med studentrepresentanter.

9. Handlingsplan

Tabellen under foreslår ansvar, tidsplan og målbare indikatorer (KPI) knyttet til hvert tiltak.

Tiltak	Ansvar	Tidsplan	KPI/Mål	Oppfølging / rapportering
Tidlig tildeling av veileder + Masterstart-bootcamp	SPA, fagmiljø-koordinatorer	Oppstart vår 2026	Frafall etter 3. sem –10 pp; $\geq 85\%$ leverer innen +1 sem	Status hvert semester i programråd
Progresjonskart og revidert emnesekvens	SPA, emneansvarlige	Høst 2025	Skår «faglig sammenheng» $\geq 4,0$	Evalueringsnotat per emne
Formativ vurdering som norm i alle emner	Emneansvarlige	Vår 2025	100 % emner med formativ undervisvurdering	Emnerapporter
Partnerskap med praksisfeltet (2–3/år)	SPA, samarbeidspartnere	2025–2027	$\geq 60\%$ masteroppgaver med praksissamarbeid; «arbeidsliv» $\geq 3,8$	Årlig partnerskapsrapport
Medvirkningssløyfe 3–3–3 + digital kanal	SPA, studentrepr.	Vår 2025	Medvirkningsskår $\geq 3,5$	Kvartalsvis pulsrappport
Årsverks- og ressursmodell + admin first-line	Institutt/fakultet	Budsjett 2025	Sensur innen 4 uker i 95 %; –30 % supporteposter	Årsrapport kvalitet

10. Rapportering og oppfølging

Panelets leder sikrer at evalueringsrapporten oversendes dekan/prodekan for presentasjon i fakultetsstyre og programutvalg. Tiltak følges opp gjennom programråd hvert semester, og status dokumenteres i emnerapporter/studieprogramrapporten. Rapporten arkiveres i høgskolens saks- og arkivsystem i tråd med retningslinjene.

Vedlegg: Vurdering av studieprogrammet i henhold til NOKUTs krav

Det foreliggende har vært en generell evaluering av studieprogrammet. Under følger en evaluering av studieprogrammet i forhold til NOKUTs krav, forskrift til universitets- og høyskoleloven og NOKUTs veileder for akkreditering av studietilbud. Noe av dette vil fremstå som repetitivt, men vi vurderer det som relevant å skille ut dette i sin egen seksjon.

NOKUT ser på flere områder, blant annet:

- Studieprogram / -plan og oppbygging – læringsutbytte, progresjon, relevans, samsvar mellom læreplan og praksisfelt
- Undervisning, veiledning og vurderingsformer – at de fremmer læring, at veiledning er god, vurdering er rettferdig, variert og gir tilbakemelding
- Læringsmiljø – fysisk/digitalt miljø, studentmedvirkning, trivsel, inkludering
- Forskning og FoU i undervisning – at studiet bygger på forskningsbasert kunnskap og at kompetansen hos ansatte er tilfredsstillende
- Ressurser og organisasjon – kapasitet, bemanning, veiledning, infrastruktur, administrative støttefunksjoner og administrative ressurser
- Evaluering og kvalitetssikring – systematisk bruk av evalueringer, oppfølging av resultater, oppdatering av studieplan etc.

1. Vurdering av MA Spesialpedagogikk ved HiØ mot NOKUT

Masteren i spesialpedagogikk har noen tydelige styrker når det vurderes opp imot NOKUTs kriterier. Det er en styrke at programmet medbringer en klart definert tittel. Studieplanene viser klart definerte læringsutbytter i hvert emne. Rekkefølgen på disse gir også mening, hvor de starter med overblikk og faghistorie i LUMSP40114, vier de midterste emnene til mer spissede spesialpedagogiske tematikker, for så å ta forskningsmetode og vitenskapsfilosofi (LUMSP40617) like før masteroppgaven slik at det sitter ferskt.

Gjennom de ulike emnene kombinerer programmet teori, praksis og forskning. Selv om masterprogrammet ikke har noen veiledet praksis er det et tydelig fokus på å utvikle håndfaste ferdigheter, mens det teoretiske grunnlaget ivaretas. En ytterligere styrke i denne sammenhengen er at ansatte framstår som faglig sterke, og samlet fagmiljø knyttet til studiet er sterkt. Dialogen mellom faglærere og ledelse virker å være god. Faglærere har tatt tidligere tilbakemeldinger på alvor, og har jobbet med å forbedre vurderingsformer, oppdatere og styrke pensum, samt å gi bedre og tydeligere tilbakemeldinger.

Det er fordeler og ulemper med alle løsninger, og ingen modeller vil passe alle studenter. Likevel virker den samlingsbaserte modellen å fungere godt. Den gir nok fleksibilitet til å passe de fleste. Læringsmiljøet oppleves også generelt godt og trygt for studentene. NOKUTs krav om forskningsforankring er ivaretatt gjennom forskningsbasert undervisning og pensum, samt LUMSP40617, det forskningsbaserte emnet som tas før masteroppgaven, dog her kan det være rom for forbedring.

Disse positive punktene kan være med på å forklare hvorfor programmet er populært og har mottatt mange søkere.

Forbedringspunkter er at noen studenter kan oppleve progresjonen utydelig grunnet overlapp mellom emnene. I denne sammenheng kunne det vurderes om det er hensiktsmessig med fleksibilitet rundt hvilken rekkefølge studentene gjennomfører emner, og om det kan være rom for spesialisering gjennom valgfrie moduler.

Frafallet i masterprogrammet ligger på et nivå som er høyere enn ønskelig, med opptil 41 % frafall i enkelte kull etter tre semestre. Samtidig er andelen som fullfører på normert tid relativt lav. Det er flere potensielle årsaker til dette. Mange studenter er i jobber som ikke krever mastergrad, og da blir det lettere å hoppe av hvis studiene blir utfordrende. Ansatte påpeker også at deltidsmodellen, som ellers er en styrke, gjør at studiet tar fire år, og at det er mye som kan skje i studentenes liv på fire år. Dette kan være utfordrende å gjøre noe med. Noe som kan endres er at veiledere tildeles relativt sent i løpet. Her er det et tydelig forbedringspotensial ved at veileder og student kan kobles sammen tidligere, hvilket også (forhåpentlig) vil forbedre gjennomstrømming.

Lik andre undervisningsprogram rundt om i landet så er masterutdanningen i spesialpedagogikk ved HiØ presset av en økende byråkratisering av undervisningsarbeidet de siste tiårene, samt en mer nylig stram økonomisk situasjon. Byråkratiseringen har forårsaket en inflasjon i administrative arbeidsoppgaver. Det oppleves også en økning i andel studenter som har behov for tilrettelegging, hvilket også øker arbeidstrykket. I tillegg er det tatt inn flere studenter på studiet, noe som øker presset på veiledning og sensur. Oppfølging i forhold til trivsel, og ikke minst skikkethet, blir også mer problematisk når studentmassen øker. Jevnt over opplever ansatte økt arbeidsmengde.

Relatert til dette er at studentene rapporterer variasjon i mengde og kvalitet fra ulike faglærere med tanke på tilbakemelding og veiledning. Dette er en kjent tematikk i at ulike veiledere har ulike stiler. Noen er veldig «på», mens andre overlater studentene mer til seg selv. Det er også tilfellet at noen studenter har behov for å holdes mer i handa mens andre har utbytte av et lettere grep. Samtidig kan dette oppleves urettferdig av studentene, spesielt når en som opplever at de kunne trenge tettere oppfølging ser at andre får mer veiledningstid enn seg selv. I denne sammenheng kunne formativ vurdering/intern feedback vært mer institusjonalisert.

Som sagt fungerer den samlingsbaserte modellen generelt godt. Likevel må det bemerkes at det kan bli vanskelig å opprettholde kontinuitet og dialog.

Medvirkning skårer dessverre lavt, og studentene ønsker mer medbestemmelse.

Dokumentasjonen i emnerapporter o.l. oppleves blandet, og det er ikke alltid tydelig hvorfor endringer i emnene finner sted, og det virker ikke alltid like godt dokumentert hvordan studenttilbakemeldinger blir fulgt opp.

Som sagt opplever komitéen at det er et forbedringspotensial i den faglige forankringen. Det er, som nevnt, hensiktsmessig at vitenskapsfilosofi og metode kommer rett før masteroppgaven, men det kan oppfattes som ufokusert at dette er samlet i ett emne. I tillegg er en masteroppgave med omfang på 30 stp. relativt liten sammenlignet med masteroppgaver i mange andre masterprogram (ofte 45–60 stp.). Det kan utfordre forventningene til forskningsdybde.

Fagstaben er som nevnt sterk. Likevel kunne flere ansatte med praksisfaglig erfaring bidra til å styrke yrkesrelevans i undervisningen.

1.1 Konklusjon og anbefalinger i lys av NOKUT

MA Spesialpedagogikk ved HiØ har mange av de strukturer og kvalitetselementer NOKUT krever: tydelige læringsutbytter, god faglig basis, kobling til praksis og planer for forbedring. Likevel er det noen sentrale områder som med fordel kunne styrkes for å sikre at programmet fullt ut møter NOKUTs standarder.

Her er komitéens hovedanbefalinger:

- Institusjonalisere tidlige veiledningstilbud og en “masteroppstart”-del som begynner tidlig nok i studiet.
- Sikre at formativ vurdering og hyppigere tilbakemeldinger er en fast del av hvert emne.
- Øke studentmedvirkning mer systematisk, med strukturerte fora og dokumentert oppfølging av tilbakemeldinger.
- Styrke praksisfeltets rolle, både gjennom praktisk arbeid i emner og gjennom medvirkning i undervisning og vurdering.
- Sikre kapasitet: bemanning, administrasjon, veiledning og tilretteleggelse bør følge volumøkning.
- Forbedre evalueringssystemet: sikre høyere svarprosjenter, dokumentert oppfølging av funn fra evalueringer og klare indikatorer som oppdateres jevnlig.

Om disse tiltakene følges, vil programmet kunne møte NOKUTs krav meget godt, og fremstå som et attraktivt og konkurransedyktig masterprogram.

1.2 Forbedringsområder og anbefalinger

1.2.1 Reduksjon av frafall og økt gjennomstrømming

Frafallet i masterprogrammet ligger på et nivå som er høyere enn ønskelig, med opptil 41 % frafall i enkelte kull etter tre semestre. Samtidig er andelen som fullfører til normert tid relativt lav. For å imøtekomme denne utfordringen anbefales det:

- Tidligere tildeling av masterveiledere, slik at studentene får tett oppfølging tidlig i studieløpet, og slik at motivasjonen og progresjonen i arbeidet med masteroppgaven styrkes.
- Systematisk kartlegging og oppfølging av frafallsårsaker, der studenter i faresonen identifiseres tidlig, og det etableres rutiner for samtaler og tilpasninger.
- Tiltak for å lette kombinasjonen av studier og arbeid, ettersom mange studenter er i jobb parallelt med studiet. Dette kan innebære mer fleksible innleveringsformer eller styrket digital støtte.
- Støttefunksjoner for masteroppgaven, som skriveverksteder, forskningsmetodekurs og peer-to-peer-mentoring, for å gi studentene faglige og sosiale arenaer som kan motvirke ensomhet og belastning i skrivefasen.

- Åpne for at faglige ansatte lar masterstudenter koble prosjektene sine til eksisterende forskningsprosjekt. Dette kan gi dem raskere start, tydeligere føringer, samt koble de nærmere til veileder.
- Oppfordre studenter med lignende prosjekt å samle data sammen, så skrive hver sin avhandling med hver sin vinkling. Dette kan styrke samhold mellom studenter, hvilket kan øke sjansene for tilstedeværelse.

1.2.2 Styrket studentmedvirkning

Studiebarometeret viser at studentmedvirkningen oppleves som begrenset (score 2,2–3,2). For et samlingsbasert deltidsstudium er dette særlig utfordrende, men det finnes tiltak som kan styrke medvirkningskulturen:

- Formalisere jevnlige dialogmøter mellom programledelsen og studentrepresentanter, med tydelige agendaer og tilbakemeldingssløyfer.
- Digitale kanaler for innspill og forslag, der studentene kan gi løpende tilbakemeldinger også mellom samlingene.
- Synliggjøre hvordan innspill blir fulgt opp, for å skape tillit og motivasjon til å bidra.
- Økt satsing på studentdemokrati innen programmet, inkludert tettere oppfølging av tillitsvalgte og insentiver for å engasjere seg.
- Normalisere bruk av anonyme nettskjema til å samle studentenes meninger mot slutten av gjennomført emne. Referansegrupper har sin plass, men kan bli litt tilfeldig med tanke på hvem som havner der og hvilke stemmer de hører på. Anonyme nettskjema lar alle komme med sine innspill.

1.2.3 Bedre arbeidslivsrelevans

Relevanskvaliteten har hatt en positiv utvikling, men studentene rapporterer fremdeles om behov for tydeligere koblinger til praksisfeltet. For å styrke dette anbefales det:

- Tydeliggjøre praksisforankringen i undervisningen, for eksempel gjennom bruk av reelle case, prosjekter og oppgaver i samarbeid med skole, barnehage, PPT og BUP.
- Øke antall gjesteforelesere fra praksisfeltet, og eksplisitt kommunisere til studentene når dette skjer, slik at relevansen blir tydelig.
- Utvikle partnerskap med praksisfeltet, som kan gi mer systematisk og forutsigbar involvering av arbeidslivet i studiet.
- Styrke rekrutteringen av fagpersoner med praksiserfaring, for å balansere det sterke forskningsmiljøet med mer yrkesnær kompetanse.

1.2.4 Internasjonalisering og utveksling

Internasjonaliseringen er svakt utviklet, med null registrerte utvekslinger de siste årene. Selv om mange studenter har jobb og familieforpliktelser som gjør lange opphold vanskelige, kan internasjonaliseringen styrkes på flere måter:

- Kortere og mer fleksible mobilitetstilbud, som intensive sommerskoler, digitale samarbeidsprosjekter eller korte faglige opphold.
- Undersøke mulighetene for at masterstudenter kan samle sine data i utlandet ved

organisasjoner der det foreligger samarbeid.

- Flere gjesteforelesere og gjesteforskere fra internasjonale samarbeidspartnere.
- Styrket integrering av internasjonale perspektiver i pensum og undervisning, slik at studentene får faglig utbytte uten nødvendigvis å reise ut.
- Aktiv informasjon og tilrettelegging om de mulighetene som faktisk finnes for utveksling, inkludert økonomisk støtte og praktiske løsninger.

1.2.5 Ressurser og kapasitet i fagmiljøet

Programmet opplever press på ressurser som følge av økte opptakstall. Dette påvirker både veiledning, administrasjon og vurderingsarbeid. Tiltak som kan bidra til bedre bærekraft er:

- Rekruttering av flere fagansatte, særlig høskolelektorer med praksiserfaring, for å avlaste og komplettere det eksisterende forskningsmiljøet.
- Bedre balanse mellom faglige og administrative oppgaver, slik at vitenskapelig ansatte kan prioritere undervisning og forskning.
- Langsiktig planlegging av ressursbruk, spesielt knyttet til veiledning av masteroppgaver, sensur og oppfølging av store studentkull.

1.2.6 Kvalitet i veiledning og tilbakemelding

Tilfredsheten med veiledning og tilbakemelding ligger rundt middels nivå. For et masterprogram er dette et kritisk område for kvalitet. Forbedringsmuligheter inkluderer:

- Utvikle felles standarder for veiledning, slik at studentene opplever forutsigbarhet og kvalitet uavhengig av veileder.
- Kompetanseheving for fagansatte i veiledningspedagogikk, gjerne gjennom kurs eller interne workshops.
- Tydelig forventningsavklaring mellom student og veileder ved oppstart av masteroppgave, inkludert rammene for veiledning.
- Mer differensierte tilbakemeldingsformer, eksempelvis kombinasjon av skriftlig og muntlig feedback, for å øke læringsutbyttet.

2. Opptakskrav og rekruttering

2.1 Styrker:

- Klare krav til bakgrunn (pedagogikk, lærer, barnehage, barnevern, vernepleie).
- Krav om karaktersnitt (2,5 eller bedre) styrker inntakskvaliteten.

2.2 Forbedringspunkter:

- Karakterkrav fremstår som minimum – kan vurderes å heves eller tydeliggjøres.
- Ingen krav til praksiserfaring, men programmet bygger på praksisnærhet. For å sikre relevans kunne erfaring fra barnehage/skole vært et fortrinnskrav.

3. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Studiet kjennetegnes av en samlingsbasert organisering med fire samlinger per semester, som kombineres med digitale læringsformer. Undervisningen legger vekt på studentaktive læringsmetoder, herunder seminarer, gruppearbeid og interaktive oppgaver. Videre bidrar ulike arbeidskrav, som obligatorisk deltakelse, feltarbeid og skriftlige innleveringer, til å sikre

kontinuitet i læringsprosessen. Også vurderingsordningene er varierte, med både muntlige og skriftlige eksamener.

Samtidig er det enkelte områder med forbedringspotensial. Kravet om maksimalt 20 prosent fravær kan være utfordrende for studenter i fulltidsarbeid, og det kan derfor vurderes å utvikle digitale alternativer som kan gi større fleksibilitet. I tillegg er det ikke fullt ut tydelig hvordan formative vurderinger anvendes systematisk i programmet.

3.1 Praksis, feltarbeid og arbeidslivsrelevans

En særlig styrke ved programmet er at to av emnene inkluderer obligatorisk feltarbeid av ti dagers varighet, noe som skaper en sterk kobling til praksisfeltet. Feltarbeidet er tett integrert med både pensum og vurderingsformer, og det kan dessuten knyttes direkte til arbeidet med masteroppgaven.

Det finnes imidlertid også noen forbedringspunkter. Fraværet av veiledet praksis, slik man finner i flere profesjonsutdanninger, kan fremstå som en svakhet dersom programmet skal profileres som praksisnært. Videre er arbeidslivets rolle i planlegging og undervisning ikke tydelig nok beskrevet. Selv om gjesteforelesere og ulike samarbeidsformer nevnes, kunne dette vært utviklet på en mer strukturert måte.

4. Forskning, FoU og vitenskapelig forankring

Fagmiljøet utmerker seg ved et aktivt forsknings- og utviklingsarbeid, der studentene også integreres i ulike delprosjekter. Videre inngår vitenskapsteori og metode som et eget emne på 15 studiepoeng, noe som styrker den forskningsfaglige dimensjonen i studiet. Masteroppgaven bidrar samtidig til å sikre en tydelig forskningsforankring.

Det er likevel enkelte forhold som muligens kunne videreutvikles. En masteroppgave på 30 studiepoeng kan innebære begrenset rom for selvstendig forskningsarbeid, og dette er et aspekt som NOKUT tradisjonelt vurderer nøye. I tillegg kunne det klargjøres hvordan fagmiljøets forskningskompetanse oppfyller gjeldende krav til førstestillingskompetanse. Flere i fagmiljøet undergår for tiden et ph.d.-løp som vil tilføre fagmiljøet styrket førstestillingskompetanse i løpet av de neste par årene.

5. Læringsmiljø og studentmedvirkning

Programmet kjennetegnes av et tydelig fokus på studentaktive læringsformer, noe som bidrar til å engasjere studentene i egen læringsprosess. Videre gjennomføres en systematisk evaluering gjennom emneevalueringer, nasjonale studentundersøkelser og periodiske programevalueringer, som samlet gir et bredt grunnlag for kvalitetsutvikling. Den løpende skikkethetsvurderingen bidrar dessuten til å sikre profesjonsrelevans og til å ivareta kravene til faglig og etisk kompetanse.

Samtidig er det enkelte forbedringsområder. Studentmedvirkningen i den faglige utviklingen fremstår ikke som særlig tydelig utover de etablerte evalueringsrutinene. Det kunne også kommuniseres tydeligere hvordan tilbakemeldinger fra studentene systematisk anvendes i arbeidet med videre utvikling og forbedring av programmet.

6. Internasjonalisering

Programmet har en tydelig internasjonal dimensjon gjennom bruk av internasjonal litteratur og tilknytning til gjesteforelesere fra utlandet. Studentene tilbys dessuten mulighet til utveksling i

ulike semestre, og innreisestudenter kan få veiledning på engelsk, noe som styrker den språklige og faglige tilgjengeligheten.

Det er likevel rom for videre utvikling. Antallet studenter som benytter seg av utvekslingsmulighetene er lavt, og tiltakene for å øke mobiliteten fremstår som begrensede. I tillegg kunne internasjonalisering vært mer systematisk integrert i alle emner, snarere enn å være konsentrert om litteratur og gjesteforelesere.

7. Ressurser og infrastruktur

Studentene har god tilgang til fagbibliotek, internasjonale databaser og relevante IKT-verktøy, noe som gir solide rammer for forsknings- og studiearbeid. Den obligatoriske bruken av en digital læringsplattform bidrar dessuten til å sikre struktur og kontinuitet i undervisnings- og læringsprosessen.

Samtidig kan enkelte utfordringer identifiseres. En økning i studenttallet vil kunne legge press på både veilednings- og sensorressurser, og det er derfor viktig å sikre at kapasiteten holder tritt med utviklingen. Videre bør de administrative ressursene knyttet til feltarbeid og studentoppfølging være tilstrekkelige for å ivareta kvaliteten i studiet.

8. Emneevalueringer

8.1 LUMSP40114: Spesialpedagogikk som fag og forskningsfelt i et inkluderende perspektiv (15 stp.)

8.1.1 Relevans og innhold

Emnet er obligatorisk i masterprogrammet i spesialpedagogikk og har følgende emneinnhold:

- Innføring i overbyggende spesialpedagogiske temaer
- Framvekst av spesialpedagogikk sett i ulike perspektiver
- Spesialpedagogisk teori og forskning
- Aktuelle problemstillinger knyttet til spesialpedagogisk praksis

8.1.2 Læringsutbytte

Kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse er formulert i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR), og emnet balanserer på en god måte teori, analyse og praktisk anvendelse.

8.1.3 Undervisningsformer og arbeidskrav

Undervisningen preges av variasjon, med forelesninger, gruppearbeid, skriving, diskusjon og erfaringsutveksling. Arbeidskravene er studentaktive, blant annet gjennom gruppearbeid med fagtekst og obligatorisk deltakelse.

8.1.4 Arbeidsomfang

Arbeidsomfanget på 15 studiepoeng tilsvarer 400 timer, noe som er i tråd med nasjonal norm (1 studiepoeng = ca. 27 timer). Det kunne imidlertid vært en fordel å spesifisere fordelingen av arbeidsinnsatsen mellom samlinger, selvstudium og gruppearbeid for å sikre større transparens.

8.1.5 Praksis og arbeidslivsrelevans

Det er ikke praksisopplæring knyttet til emnet, men praksisfeltet kan styrke emnet (f.eks. besøkende fra det praktiske feltet).

8.1.6 Vurderingsformer og sensur

- Godkjent deltakelse på undervisningssamlingene (minst 80 % frammøte)
- Innlevering av en individuell fagtekst (2000 - 2500 ord) etter nærmere retningslinjer

Arbeidskrav vurderes med Godkjent / Ikke godkjent. Arbeidskrav må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

8.1.7 Internasjonalisering

Deler av undervisningen kan gjennomføres på engelsk, noe som åpner for internasjonal deltakelse.

8.1.8 Studentmedvirkning og evaluering

Det gjennomføres midtveis-, underveis- og sluttevalueringer, noe som gir gode muligheter for systematisk evaluering. Et forbedringspunkt kunne være å beskrive hvordan studentenes tilbakemeldinger faktisk brukes aktivt til å justere og videreutvikle emnet.

8.1.9 Infrastruktur og ressurser

Undervisningen er samlingsbasert og gjennomføres innenfor en fast tidsramme. Studentene har god tilgang til bibliotek og digitale ressurser, inkludert Leganto. Kravene til bruk av IKT og digitale læringsressurser kunne imidlertid vært mer eksplisitt formulert.

8.1.10 Oppsummerte forslag til utvikling

- Spesifisere arbeidsfordelingen mellom samlinger, selvstudium og gruppearbeid for å sikre større transparens
- Økte besøk fra praksisfeltet
- Beskrivelse av hvordan studentenes tilbakemeldinger faktisk brukes aktivt til å justere og videreutvikle emnet.
- Kravene til bruk av IKT og digitale læringsressurser mer eksplisitt formulert

Område	Forslag til utvikling
Emneinnhold • Mangler livsperspektiv på spesialpedagogikk og inkludering • Nå står det også bara «Aktuelle problemstillinger knyttet til spesialpedagogisk praksis»	• Inkluder livsperspektiv – ikke nødvendigvis bare relevant med barnehage- og skolekontekst, men vurder å inkludere livsbaneperspektiv (f.eks. eldre) • Aktuelle problemstillinger knyttet til spesialpedagogisk forskning og praksis
Læringsutbytte	• Inkluder FNs bærekraftsmål

Eksamen	• Mappeeksamen skulle kombinere både oppgave og eksamen og skulle også bli mer inkluderende for alle studenter. • Eksamenskarakter bestått/ikke bestått?
Pensum	• Litteraturen kunne hatt flere livsperspektiver (utdanning etter grunnskole, arbeidsliv osv.) • Noe litteratur er ganske gammel, for eksempel kan Biesta (2007) erstattes med noe mer aktuelt • Systematisk oversikt om barnehageopplæring er også utdatert • Cook et al., 2013 kan oppdateres med nyere referanse

8.2 LUMSP40214 Språk- og kommunikasjonsvansker (15 stp.)

8.2.1 Relevans og innhold

Emnet er obligatorisk i masterprogrammet i spesialpedagogikk og har følgende emneinnhold:

- Innføring i lingvistikk, psykolingvistikk og nevrolingvistikk (grunnleggende nivå)
- Typisk og atypisk språktilegnelse/språkutvikling: enspråklig og flerspråklig
- Hva er spesielt vanskelig med det norske språket/norsk som andrespråk
- Språk som grunnlaget for utvikling av lese- og skriveferdigheter
- Screening og vurdering av språk og kommunikasjonsvansker
- Språktiltak

8.2.2 Læringsutbytte

Kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse er formulert i tråd med NKR, og emnet balanserer på en god måte teori, analyse og praktisk anvendelse.

8.2.3 Undervisningsformer og arbeidskrav

Undervisningen preges av variasjon, med forelesninger, gruppearbeid, skriving av tekster, diskusjon og erfaringsutveksling. Arbeidskravene er studentaktive, blant annet gjennom gruppearbeid med fagtekst og obligatorisk deltakelse.

8.2.4 Arbeidsomfang

Arbeidsomfanget på 15 studiepoeng tilsvarer 400 timer, noe som er i tråd med nasjonal norm (1 studiepoeng = ca. 27 timer). Det kunne imidlertid vært en fordel å spesifisere fordelingen av arbeidsinnsatsen mellom samlinger, selvstudium og gruppearbeid for å sikre større transparens.

8.2.5 Praksis og arbeidslivsrelevans

Det er ikke praksisopplæring knyttet til emnet, men praksisfeltet kan styrke emnet (f.eks.

besøkende fra det praktiske feltet).

8.2.6 Vurderingsformer og sensur

Følgende arbeidskrav må være oppfylt:

- Godkjent deltakelse på undervisningssamlingene (minst 80 % frammøte).
- En individuell fagtekst på 2000-2500 ord om et selvvalgt tema fra pensum.
- En individuell muntlig presentasjon av fagteksten (varighet ca. 15 minutter). Arbeidskravene vurderes med Godkjent / Ikke godkjent.
- Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen.

8.2.7 Internasjonalisering

Deler av undervisningen kan gjennomføres på engelsk, noe som åpner for internasjonal deltakelse.

8.2.8 Studentmedvirkning og evaluering

Det gjennomføres midtveis-, underveis- og sluttevalueringer, noe som gir gode muligheter for systematisk evaluering. Et forbedringspunkt kunne være å beskrive hvordan studentenes tilbakemeldinger faktisk brukes aktivt til å justere og videreutvikle emnet.

8.2.9 Infrastruktur og ressurser

Undervisningen er samlingsbasert og gjennomføres innenfor en fast tidsramme. Studentene har god tilgang til bibliotek og digitale ressurser, inkludert Leganto. Kravene til bruk av IKT og digitale læringsressurser kunne imidlertid vært mer eksplisitt formulert.

8.2.10 Oppsummerte forslag til utvikling

- Spesifisere arbeidsfordelingen mellom samlinger, selvstudium og gruppearbeid for å sikre større transparens
- Økte besøk fra praksisfeltet
- Økt bruk av engelsk
- Bedre beskrivelse av hvordan studentenes tilbakemeldinger blir benyttet
- Kravene til bruk av IKT og digitale læringsressurser mer eksplisitt formulert

Område	Forslag til utvikling
Læringsutbytte	• Inkluder FNs bærekraftsmål
Eksamen	• Mappeeksamen skulle kombinere både oppgave og eksamen og skulle også bli mer inkluderende for alle studenter. • Eksamenskarakter til bestått/ikke bestått mulighet? • Hvorfor ikke andre skandinaviske språk i eksamen
Pensum	• Ikke mange referanser for 15-studiepoengs emner • Language Acquisition and Brain Development er ganske gammel ref.

	• Tidlig flerspråklighet - myter og realiteter er ganske gammel ○ Det kan være nyere referanser
--	--

8.3 LUMSP40314 Sosiale og emosjonelle vansker (15 stp.)

8.3.1 Relevans og innhold

Emnet er obligatorisk i masterprogrammet i spesialpedagogikk og dekker et sentralt område i profesjonsfeltet, nemlig sosiale og emosjonelle vansker hos barn og unge. Innholdet er både praksisnært og forskningsbasert. Et mulig forbedringspunkt er at koblingen til arbeidslivsaktører som PPT, BUP, skole og barnehage kunne fremgå tydeligere i selve emnebeskrivelsen.

8.3.2 Læringsutbytte

Kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse er formulert i tråd med NKR, og emnet balanserer på en god måte teori, analyse og praktisk anvendelse. Likevel kunne ferdighetsdelen vært konkretisert ytterligere, særlig med tanke på utvikling av tiltak og ikke bare analyse.

8.3.3 Undervisningsformer og arbeidskrav

Undervisningen preges av variasjon, med forelesninger, gruppearbeid, skriving, diskusjon og erfaringsutveksling. Arbeidskravene er studentaktive, blant annet gjennom gruppearbeid med fagtekst og obligatorisk deltakelse.

8.3.4 Arbeidsomfang

Arbeidsomfanget på 15 studiepoeng tilsvarer 400 timer, noe som er i tråd med nasjonal norm (1 studiepoeng = ca. 27 timer). Det kunne imidlertid vært en fordel å spesifisere fordelingen av arbeidsinnsatsen mellom samlinger, selvstudium og gruppearbeid for å sikre større transparens.

8.3.5 Praksis og arbeidslivsrelevans

Emnet har tydelig relevans for praksisfeltet, inkludert barnehage, skole og spesialpedagogiske tjenester. Samtidig mangler det en praksiskomponent. Et kort feltarbeid, casearbeid eller en mer eksplisitt kobling til praksisfeltet kunne ha styrket arbeidslivsrelevansen. På grunn av tematikken i emnet, kunne dette praksisoppholdet også gjennomføres som et utenlandsopphold for spesielt interesserte studenter. Dette kan passe inn med emnets læringsmål, og samtidig innfri kravet for internasjonal tilknytning i studieprogrammet.

8.3.6 Vurderingsformer og sensur

Vurderingen består av en individuell hjemmeeksamen over tre uker, med et omfang på 2500–3000 ord. Vurderingsformen er klart definert, og karakterskalaen A–F benyttes. Bruken av både intern og ekstern sensor sikrer vurderingskvalitet. Et forbedringspunkt er at eksamen primært tester teoretisk kunnskap. Som videreføring av forrige forslag om et kort praksisopphold, ville det også være på sin plass med en praksisrapport som må godkjennes før kandidaten får gå opp til eksamen.

8.3.7 Internasjonalisering

Deler av undervisningen kan gjennomføres på engelsk, noe som åpner for internasjonal

deltakelse. Likevel kunne internasjonale perspektiver i pensum samt sammenligning av praksisfelt nasjonalt og internasjonalt vært løftet tydeligere frem.

8.3.8 Studentmedvirkning og evaluering

Det gjennomføres midtveis-, underveis- og sluttevalueringer, noe som gir gode muligheter for systematisk evaluering. Et forbedringspunkt kunne være å beskrive hvordan studentenes tilbakemeldinger faktisk brukes aktivt til å justere og videreutvikle emnet.

8.3.9 Infrastruktur og ressurser

Undervisningen er samlingsbasert og gjennomføres innenfor en fast tidsramme. Studentene har god tilgang til bibliotek og digitale ressurser, inkludert Leganto. Kravene til bruk av IKT og digitale læringsressurser kunne imidlertid vært mer eksplisitt formulert.

8.3.10 Oppsummerte forslag til utvikling

- Tydeligere kobling til arbeidslivsaktører i emnebeskrivelsen
- Ferdighetsdelen vært tydeliggjort i læringsutbyttene
- Spesifisere arbeidsfordelingen mellom samlinger, selvstudium og gruppearbeid for å sikre større transparens
- Åpning for utenlandsopphold for å bedre internasjonalisering
- Revidering av pensum for å bedre internasjonalisering
- Kravene til bruk av IKT og digitale læringsressurser mer eksplisitt formulert
- Beskrivelse av hvordan studentenes tilbakemeldinger faktisk brukes aktivt til å justere og videreutvikle emnet.

8.4 LUMSP40419 Spesifikke lærevansker; forebygging, kartlegging og tiltak (15 stp.)

8.4.1 Relevans og innhold

Emnet er obligatorisk i masterprogrammet i spesialpedagogikk og har følgende emneinnhold:

- Forhold som påvirker lese- og skriveutviklingen og ulike årsaker til lese- og skrivevansker.
- Forhold som påvirker den matematiske utviklingen og ulike årsaker til matematikkvansker.
- Kartlegging av lese- og matematikkferdigheter.
- Tiltak for barn og unge med spesifikke lærevansker.

8.4.2 Læringsutbytte

Kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse er formulert i tråd med NKR, og emnet balanserer på en god måte teori, analyse og praktisk anvendelse.

8.4.3 Undervisningsformer og arbeidskrav

Undervisningen preges av variasjon, med forelesninger, gruppearbeid, skriving av tekster, diskusjon og erfaringsutveksling. Arbeidskravene er studentaktive, blant annet gjennom gruppearbeid med fagtekst og obligatorisk deltakelse.

Feltarbeid: Tar sikte på observasjon, kartlegging og evaluering av institusjonens arbeid med

spesifikke lærevansker, og kan omfatte utprøving av læremateriell eller spesialpedagogiske tiltak. Dokumentasjon skjer via presentasjon for medstudenter på en felles workshop, der bidraget er et arbeidskrav.

8.4.4 Arbeidsomfang

Arbeidsomfanget på 15 studiepoeng tilsvarer 400 timer, noe som er i tråd med nasjonal norm (1 studiepoeng = ca. 27 timer). Det kunne imidlertid vært en fordel å spesifisere fordelingen av arbeidsinnsatsen mellom samlinger, selvstudium og gruppearbeid for å sikre større transparens.

8.4.5 Praksis og arbeidslivsrelevans

Det er ikke praksisopplæring knyttet til emnet, men feltarbeid er inkludert.

8.4.6 Vurderingsformer og sensur

Følgende arbeidskrav må være oppfylt:

- Godkjent deltakelse på forelesninger og seminarer (minst 80 % frammøte).
- Gjennomført feltarbeid etter nærmere retningslinjer.
- Aktiv deltakelse (framlegg og respons) på workshop knyttet til feltarbeidet.
- Arbeidskrav vurderes med Godkjent / Ikke godkjent, og må være oppfylt før eksamen.

Eksamen er individuell, skriftlig hjemmeeksamen med varighet på tre (3) dager. Fagtekst på 1500-2000 ord, der alle hjelpemidler er tillatt, unntatt kommunikasjon med andre.

Karakterregel: A–F. Sensorordning: Intern og ekstern sensor.

8.4.7 Internasjonalisering

Deler av undervisningen kan gjennomføres på engelsk, noe som åpner for internasjonal deltakelse.

8.4.8 Studentmedvirkning og evaluering

Det gjennomføres midtveis-, underveis- og sluttevalueringer, noe som gir gode muligheter for systematisk evaluering. Et forbedringspunkt kunne være å beskrive hvordan studentenes tilbakemeldinger faktisk brukes aktivt til å justere og videreutvikle emnet.

8.4.9 Infrastruktur og ressurser

Undervisningen er samlingsbasert og gjennomføres innenfor en fast tidsramme. Studentene har god tilgang til bibliotek og digitale ressurser, inkludert Leganto. Kravene til bruk av IKT og digitale læringsressurser kunne imidlertid vært mer eksplisitt formulert.

8.4.10 Oppsummerte forslag til utvikling

- Spesifisere arbeidsfordelingen mellom samlinger, selvstudium og gruppearbeid for å sikre større transparens
- Beskrivelse av hvordan studentenes tilbakemeldinger faktisk brukes aktivt til å justere og videreutvikle emnet.
- Kravene til bruk av IKT og digitale læringsressurser mer eksplisitt formulert

Område	Forslag til utvikling
Læringsutbytte	Inkluder FNs bærekraftsmål
Eksamen	- Mappeeksamen mulighet? - Eksamenskarakter bestått/ikke bestått mulighet?
Pensum	Ganske omfattende pensum med noen referanser som er ganske gamle med tanke på den raskt utviklende forskningen på dette området. Det kan være nyere referanser

8.5 LUMSP40514 Rådgiving, veiledning og innovasjon i spesialpedagogisk virksomhet (15 stp.)

8.5.1 Relevans og innhold

Emnet er obligatorisk i masterprogrammet i spesialpedagogikk og har følgende emneinnhold:

- Rådgiving og veiledning i spesialpedagogisk arbeid.
- Ulike teoretiske modeller og samarbeidsforhold.
- Ledelse av spesialpedagogisk arbeid.
- Spesialpedagogisk arbeid i et endringsperspektiv.
- Barnehage og skole som lærende og inkluderende organisasjon.
- Foreldresamarbeid og tverrfaglig samt tverretattlig samarbeid.

8.5.2 Læringsutbytte

Kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse er formulert i tråd med NKR, og emnet balanserer på en god måte teori, analyse og praktisk anvendelse.

8.5.3 Undervisningsformer og arbeidskrav

Undervisningen preges av variasjon, med forelesninger, gruppearbeid, skriving av tekster, diskusjon og erfaringsutveksling. Arbeidskravene er studentaktive, blant annet gjennom gruppearbeid med fagtekst og obligatorisk deltakelse.

Feltarbeid: Feltarbeid har et arbeidsomfang på ca. 10 dager og kan gjennomføres ved barnehager, skoler eller andre relevante institusjoner. Fokus er på observasjon, kartlegging og evaluering av institusjonens arbeid med utvikling av egen organisasjon og rådgivning. Feltarbeidet dokumenteres gjennom en muntlig presentasjon som er et arbeidskrav.

8.5.4 Arbeidsomfang

Arbeidsomfanget på 15 studiepoeng tilsvarer 400 timer, noe som er i tråd med nasjonal norm (1 studiepoeng = ca. 27 timer). Det kunne imidlertid vært en fordel å spesifisere fordelingen av arbeidsinnsatsen mellom samlinger, selvstudium og gruppearbeid for å sikre større transparens.

8.5.5 Praksis og arbeidslivsrelevans

Det er ikke praksisopplæring knyttet til emnet, men feltarbeid er inkludert i emnet.

8.5.6 Vurderingsformer og sensur

Følgende arbeidskrav må være oppfylt:

- Godkjent deltakelse på forelesninger og seminarer (minst 80 % frammøte).
- Gjennomført feltarbeid etter nærmere retningslinjer.
- Muntlig presentasjon med utgangspunkt i feltarbeid.

Arbeidskrav vurderes med Godkjent / Ikke godkjent, og må være oppfylt før eksamen.

Eksamen: Individuell, skriftlig hjemmeeksamen med varighet på to (2) uker. Fagtekst på 2500-3000 ord, der alle hjelpemidler er tillatt, unntatt kommunikasjon med andre. Karakterregel: A–F.

Sensorordning: To interne sensorer eller én intern og én ekstern sensor.

8.5.7 Internasjonalisering

Deler av undervisningen kan gjennomføres på engelsk, noe som åpner for internasjonal deltakelse.

8.5.8 Studentmedvirkning og evaluering

Det gjennomføres midtveis-, underveis- og sluttevalueringer, noe som gir gode muligheter for systematisk evaluering. Et forbedringspunkt kunne være å beskrive hvordan studentenes tilbakemeldinger faktisk brukes aktivt til å justere og videreutvikle emnet.

8.5.9 Infrastruktur og ressurser

Undervisningen er samlingsbasert og gjennomføres innenfor en fast tidsramme. Studentene har god tilgang til bibliotek og digitale ressurser, inkludert Leganto. Kravene til bruk av IKT og digitale læringsressurser kunne imidlertid vært mer eksplisitt formulert.

8.5.10 Oppsummerte forslag til utvikling

- Spesifisere arbeidsfordelingen mellom samlinger, selvstudium og gruppearbeid for å sikre større transparens
- Beskrivelse av hvordan studentenes tilbakemeldinger faktisk brukes aktivt til å justere og videreutvikle emnet.
- Kravene til bruk av IKT og digitale læringsressurser mer eksplisitt formulert

Område	Forslag til utvikling
Emneinnhold	• Inkludere andre opplæringsstadier, arbeidsliv og/eller livsløpsperspektiver knyttet til spesialpedagogisk arbeid
Læringsutbytte	• Inkluder FNs bærekraftsmål
Eksamen	• Mappeeksamen vil også fungere i dette emnet • Eksamenskarakter til bestått/ikke bestått mulighet?
Pensum	• Finnes det en mer oppdatert bok? Kan det finnes en artikkel i stedet for: Oppmerksomhet og påvirkning i hjelperelasjoner: viktige ferdigheter for coacher, rådgivere, veiledere og terapeuter

8.6 LUMSP40617 Vitenskapsteori og forskningsmetode (15 stp.)

8.6.1 Relevans og innhold

Emnet er obligatorisk i masterprogrammet og dekker sentrale kjerneområder som vitenskapsteori, kvalitative og kvantitative tilnærminger, etikk og prosjektutvikling. Innholdet er forskningsbasert og direkte knyttet til arbeidet med masteroppgaven. Samtidig kunne det vært en tydeligere kobling til hvordan metodiske ferdigheter anvendes i arbeidslivs- og praksisfeltet.

8.6.2 Læringsutbytte

Læringsutbyttebeskrivelsene følger NKR og omfatter både kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Refleksjon, kritisk tenkning og forskningsetikk er godt vektlagt.

8.6.3 Undervisningsformer og arbeidskrav

Undervisningen har en god variasjon gjennom forelesninger, seminarer, kollokviegrupper og praktiske øvelser. Arbeidskravene er relevante og inkluderer blant annet prosjektbeskrivelse knyttet til masteroppgaven og obligatorisk oppmøte. Med tanke på emnets karakter kunne dette emnet vurderes å endres til modulbasert. Heller enn at alle følger en felles generell innføring i alle metoder kunne emnet deles i en felles del og en fordypningsdel der studentene kan velge å gå i dybden på den metode som er mest relevant for dem.

8.6.4 Arbeidsomfang

Arbeidsomfanget på 15 studiepoeng tilsvarer 400 timer, i tråd med nasjonal norm (1 studiepoeng = ca. 27 timer).

8.6.5 Praksis og arbeidslivsrelevans

Emnet gir kompetanse som er relevant både for forskningsfeltet og praksisfeltet, særlig gjennom vektlegging av forskningsetikk og metode. Likevel har emnet ingen direkte praksiskomponent. Arbeidslivsrelevansen kunne styrkes gjennom caseoppgaver eller samarbeid med eksterne aktører. Dette vil ikke være nødvendig om anbefaling om prosjektutviklingsseminar under neste punkt følges.

8.6.6 Vurderingsformer og sensur

Vurderingsformen består av en individuell, seks timers skriftlig skoleeksamen. Ordningen er klart definert, benytter karakterskalaen A–F, og kvaliteten sikres gjennom bruk av både intern og ekstern sensor. Et mulig forbedringsområde er at eksamen i stor grad tester teoretisk kunnskap; en mer oppgavebasert vurdering, for eksempel i form av et analyseprosjekt, kunne gi en bredere måling av studentenes ferdigheter. Her kunne studentenes progresjon ivaretas med at det arbeides med prosjektskisse underveis i semesteret gjennom et prosjektutviklingsseminar hver samlingsuke. Prosjektskissen ville vurderes som et bestått / ikke bestått arbeidskrav som kunne være nødvendig for å gå opp til eksamen.

8.6.7 Internasjonalisering

Emnet har potensiale til å trekke inn internasjonal litteratur og forskningsperspektiver.

8.6.8 Studentmedvirkning og evaluering

Det gjennomføres midtveis-, underveis- og sluttevalueringer, noe som gir et godt grunnlag for

evaluering. Forbedringspotensialet ligger i å beskrive mer eksplisitt hvordan evalueringene faktisk benyttes til løpende forbedring av emnet.

8.6.9 Infrastruktur og ressurser

Studentene har tilgang til bibliotek, databaser og digitale ressurser som Leganto. Emnet legger opp til bruk av IKT og dataverktøy i metodeundervisningen. Det kunne likevel presiseres hvilke programvare og ressurser studentene forventes å beherske, eksempelvis SPSS, NVivo eller R.

8.6.10 Oppsummerte forslag til utvikling

- Tydeligere kobling til hvordan metodiske ferdigheter anvendes i arbeidslivs- og praksisfeltet.
- Vurder mulighet for modulbasert oppbygning
- Caseoppgave eller analyseprosjekt for å styrke arbeidslivsrelevans
- Beskrivelse av hvordan studentenes tilbakemeldinger faktisk brukes aktivt til å justere og videreutvikle emnet.
- Kravene til bruk av IKT og digitale læringsressurser mer eksplisitt formulert

8.7 LUMSP40718 Masteroppgaven (30 stp.).

8.7.1 Relevans og innhold

Masteroppgaven er et selvstendig vitenskapelig arbeid. Oppgaven skal ha relevans for det spesialpedagogiske fagområdet. Emnet omfatter planlegging og gjennomføring av et forskningsprosjekt og skriving av en masteroppgave basert på foreliggende forskning, relevant teori og egenproduserte datamaterialer.

8.7.2 Læringsutbytte

Læringsutbyttebeskrivelsene følger NKR og omfatter kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Refleksjon, kritisk tenkning og forskningsetikk er godt vektlagt.

8.7.3 Undervisningsformer og arbeidskrav

Undervisningen kombinerer selvstendig arbeid under veiledning med obligatorisk deltakelse i oppgaveseminarer, noe som gir struktur i skriveprosessen. Arbeidskravene, som prosjektbeskrivelse og seminar, er relevante for progresjonen. Et forbedringspunkt er at kun 12 timer veiledning kan være lite sett i forhold til arbeidsomfanget på 800 timer, og det anbefales å vurdere økt veiledningskapasitet eller gruppeseminarer.

8.7.4 Arbeidsomfang

Arbeidsomfanget på 30 studiepoeng tilsvarer 800 timer, i tråd med nasjonal norm (1 studiepoeng = ca. 27 timer). For å sikre bedre oversikt og transparens kunne fordelingen mellom praktiske øvelser, seminarer og selvstendig arbeid synliggjøres tydeligere.

8.7.5 Praksis og arbeidslivsrelevans

Her er emnet avhengig av at studenten veiledes til å utforme sin oppgave til å være relevant både for forskningsfelt og praksisfelt i den grad student og veileder vurderer.

8.7.6 Vurderingsformer og sensur

Deltakelse i obligatorisk oppgaveseminar som må godkjennes for å gå til eksamen. Eksamen består i at studenten utformer en masteroppgave som utgjør hele karakteren for dette emnet.

8.7.7 Internasjonalisering

Emnet har potensiale til å trekke inn internasjonal litteratur og forskningsperspektiver.

8.7.8 Studentmedvirkning og evaluering

Gjennom masterseminarer, og i individuelle samtaler med veileder, har studentene mulighet til å ytre sine synspunkter om emnet.

8.7.9 Infrastruktur og ressurser

Studentene har tilgang til bibliotek, databaser og digitale ressurser som Leganto, og emnet legger opp til bruk av IKT og dataverktøy i metodeundervisningen. Det kan imidlertid presiseres hvilke programvare og ressurser studentene forventes å beherske, for eksempel SPSS, NVivo eller R.

8.7.10 Oppsummerte forslag til utvikling

- Vurder mulighetene for økt veiledningstid
- Tydeliggjøring på hvilke programvarer studentene forventes å beherske

9. Andre innspill

Forskningsmetodeemnet (LUMSP40617) er direkte integrert i masterløpet gjennom kravet om en prosjektbeskrivelse, som må være godkjent før studenten tildeles veileder og kan starte masteroppgaven (LUMSP40718). Emnet gir fordypning i vitenskapsteori, kvalitative og kvantitative metoder, forskningsetikk samt akademisk skriving. Denne kunnskapen anvendes og videreutvikles i masteroppgaven, der studenten skal planlegge, gjennomføre og analysere et selvstendig forskningsprosjekt.

Det legges særlig vekt på forskningsetiske refleksjoner, med relevans for arbeid med barn og sårbare grupper, noe som sikrer at oppgavene tilfredsstiller NOKUTs krav til forskningsetisk bevissthet. Treningen i akademisk skriving i metodeemnet fungerer som et springbrett for masteroppgaven, som stiller krav til en selvstendig akademisk tekst på nivå 7 i NKR.

Samlet sett sikrer forskningsmetodeemnet en tydelig progresjon fra teoretisk innsikt til metodiske ferdigheter og videre til anvendelse i et selvstendig forskningsarbeid, og danner dermed et solid fundament for masteroppgaven. En annen måte studentenes progresjon kan styrkes på er at hvert studieår kunne begynne med et seminar i akademisk skriving. Dette kan både bidra til å strukturere deres arbeid, og bedre kvaliteten på det ferdige arbeidet. Det er også viktig å undervise i og støtte bærekraftig bruk av Kunstig Intelligens (KI) – å gi de kritiske verktøyene for å navigere under studiene og for å bygge studentenes kunnskap

En anbefaling er også at program- og emnebeskrivelser inneholder klare retningslinjer for

hvordan studenter skal rapportere bruk av KI i innleveringer og eksamener. Før endelig innlevering skal studentene oppgi hvilke KI-verktøy som er brukt i forbindelse med utarbeidelsen av arbeidet og i selve utformingen av innleveringen, eller hvis ingen KI-hjelp eller verktøy er brukt, skal studentene oppgi dette.

Evalueringsrapporten leveres til dekan/prodekan ved fakultetet og lagres i høgskolens saks- og arkivsystem med følgende filnavn:

Periodisk programevaluering – <Fakultet> – <Fakultetets forkortelse> – <Hvilket program det gjelder> – <Årstall>.

Rapporten blir også offentliggjort på høgskolens nettsider.